

სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: განათლების მეცნიერებები / Educational Sciences

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: განათლების მეცნიერებების დოქტორი/PhD in Education
სწავლების ძირითადი დარგი/სპეციალობა: განათლების მეცნიერებები

სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი ქეთევან ჭკუასელი

პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

საქართველოს ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესები სულ უფრო რეალურ სახეს იძენს. განსაკუთრებით საგრძნობია ეს პროცესები განათლების სფეროში. 2005 წლიდან საქართველო შეუერთდა ბოლონიის პროცესებს, რამაც პრინციპულად ახალი მოთხოვნები დააყენა საქართველოს უმაღლესი განათლების წინაშე. საჭირო გახდა ახალი ტიპის სპეციალისტის მომზადება, სპეციალისტის, რომელიც შეძლებს სწრაფად ცვლად პროფესიულ სფეროში ორიენტირებას, საბაზო ეკონომიკური დაკვეთების შესაბამისი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, პრობლემის შემოქმედებითად და დამოუკიდებლად მოგვარებას და სხვა. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ ტიპის სპეციალისტების მომზადება განათლების დარგში, ვინაიდან სწორედ ამ დარგის სპეციალისტებმა უნდა აღზარდონ მომავალი თაობა, თაობა, რომელიც გაისიგრძელებს სახელმწიფოში მიმდინარე ძირეული გარდაქმნების საჭიროებასა და აუცილებლობას, შეძლებს არსებული პრობლემებისა და სირთულეების მოქალაქეობრივი პოზიციიდან გადაჭრას. ამდენად, ქვეყნის მომავალი წინსვლისათვის, ყველა სხვა სპეციალისტის გვერდით, ცხადია, უპირველესი მნიშვნელობა ენიჭება განათლების სპეციალისტის მომზადებას.

ბოლონიის პროცესების კვალდაკვალ უმაღლესი განათლება სამ საფეხურს მოიცავს: ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა და დოქტორანტურა. თითოეულ საფეხურს თავისი მიზანი და მიზნიდან გამომდინარე შინაარსი აქვს. დოქტორანტურის მიზანს წარმოადგენს "დოქტორანტის ინტელექტუალური ზრდა, აკადემიური და კვლევითი რესურსების დაახლოვება, ქვეყანაში სამეცნიერო მუშაობის გააქტიურება და ხარისხის ამაღლება, საერთაშორისო აკადემიურ და სამეცნიერო სივრცეში ჩართვა, ახალი ცოდნის შექმნისა და დანერგვისათვის ხელის შეწყობა" (დადგენილება დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტის შესახებ, თსუ, 2006). გამომდინარე აქედან, წარმოდგენილი

ა) პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია სამეცნიერო კადრის მომზადება განათლების მეცნიერებებში, კადრის, რომელიც ქვეყანაში მიმდინარე განათლების რეფორმის პროცესებს წარმართავს მეცნიერულ საფუძველზე, ქართული ტრადიციებისა და კულტურის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების გათვალისწინებით. ამასთანავე შეძლებს სამეცნიერო მუშაობის ახალ სტანდარტებზე გადაყვანას და საერთაშორისო აკადემიურ სივრცეში ჩართვას და, რაც მთავარია, მეცნიერული მონაპოვრების პრაქტიკულ საქმიანობაში, კერძოდ კი სასკოლო ცხოვრებაში გადატანას, რაც აგრერიგად აკლია თანამედროვე ქართულ სკოლას. სადოქტორო პროგრამა იმუშავებს ორი მიმართულებით: პედაგოგიკა და საგნის დიდაქტიკა.

სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში შეიძლება განხორციელდეს შემდეგი სავარაუდო საკვლევო პრობლემები:

1. აღზრდის, განათლებისა და სწავლების პროცესი ყველა ტიპის სკოლაში (ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა, უმაღლესი სკოლა, პროფესიული სკოლა) და სკოლამდელ დაწესებულებაში;
2. სოციუმის გავლენები მოზარდის აღზრდასა და განვითარებაზე;
3. ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ მოზარდთა აღზრდის პრობლემები;
4. მცირეწლოვანთა სამართალდარღვევის პრობლემები;

5. ყველა ტიპის სკოლის სტრუქტურული და ორგანიზაციული საკითხები, ხელმძღვანელი კადრისა და მასწავლებლის პროფესიული მახასიათებლები;
6. ზრდასრულთა განათლების პრობლემები;
7. ცალკეულ საგანთა სწავლების მეთოდის საკითხები ყველა ტიპის სკოლაში.

ბ) პროგრამის შედეგი:

1. ცოდნა და გაცნობიერება

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტმა უნდა იცოდეს:

- პედაგოგიკურ/ფსიქოლოგიური დისციპლინები;
- მსოფლიო საგანმანათლებლო სისტემების აგების პრინციპები;
- საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემა, მისი საკანონმდებლო ბაზა;
- საგანმანათლებლო სივრცეში არსებული აკრედიტაციისა და ევალუაციის მოდელები;
- ბოლონიის პროცესის ამსახველი დოკუმენტები;
- ზოგადი და უმაღლესი განათლების მეთოდოლოგიური საფუძვლები და თანამედროვე ტექნოლოგიები;
- პედაგოგიური კვლევის მეცნიერული მეთოდები;
- განათლების ისტორია;
- ზრდასრულთა განათლების საკითხები;
- განათლების პოლიტიკის სფეროსთან დაკავშირებული ძირითადი ცნებები და თეორიები.

2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს უნდა შეეძლოს:

- საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემის ხედვა მსოფლიო კონტექსტში;
- ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემის საჭიროებების განსაზღვრა და შესაბამის საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში მონაწილეობის მიღება;
- საგანმანათლებლო სისტემის ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასება;
- მეცნიერული კვლევის დაგეგმვა და განხორციელება;
- ტრენინგ-კურსებისა და სემინარების ორგანიზება და გაძღოლა;
- საგანმანათლებლო დოკუმენტაციის დამუშავება;
- სხვადასხვა კონტექსტში უმაღლესი განათლების პრობლემების თანამშრომლობით გადაწყვეტა, პერსონალური და ფართო ავტონომიური ინიციატივების გამოჩენა;
- უმაღლესი განათლების მმართველობის სფეროსთან ინსტიტუციურ, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე საკუთარი პრაქტიკული და კვლევითი საქმიანობის ადაპტირება.

3. ზოგადი უნარები

პროგრამის დასრულების შემდეგ დოქტორანტს უნდა ჰქონდეს:

- საგანმანათლებლო კონცეფციების, თეორიებისა და პოლიტიკის საკითხების სისტემური ანალიზის უნარი;
- პროფესიულ სფეროში პრობლემების ხედვისა და მისი გადაწყვეტის უნარი;
- სასწავლო პროცესის კომლექსურობისა და მოსწავლეთა მრავალფეროვნების აღიარებისა და პროცესის ორგანიზების უნარი;
- პროფესიულ სფეროში კომუნიკაციის ყველა ფორმის გამოყენების უნარი;
- კონსულტირებისა და ექსპერტიზის უნარი;
- საგანმანათლებლო სისტემების ყველა დონეზე განათლების ხარისხის შეფასების უნარი;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების, ინფორმაციის პროფესიულ დონეზე დამუშავების უნარი;
- პროფესიულ ჯგუფში მუშაობის უნარი, როგორც წევრის, ასევე ლიდერის როლში;
- საგანმანათლებლო კვლევის განხორციელების უნარი;
- საგანმანათლებლო პროგრამების მართვის უნარი;
- ახალი საგანმანათლებლო საჭიროებებისა და მოთხვნების დანახვის უნარი;

საკუთარი საქმიანობის რეფლექსიის, შეფასებისა და თვითკრიტიკის უნარი.

დასაქმების სფეროები

- უმაღლესი სკოლა – სამეცნიერო და სასწავლო სფერო;
- განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო;
- განათლების რეგიონული და რაიონული მმართველობის უწყებები;
- განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს რეფორმის განმახორციელებელი სექტორი;
- ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ხელმძღვანელი, ადმინისტრაციული თუ შინაარსობრივი მართვის კონსულტანტი;
- უმაღლესი სკოლის ადმინისტრაციული თუ შინაარსობრივი მართვის სექტორი;
- განათლების საკითხებით დაკავებული არასამთავრობო სექტორი.

მიღების წინაპირობები:

- დოქტორანტობის კანდიდატს უნდა ჰქონდეს მაგისტრის (ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში).
- ევროპულ ენას (ინგლისურს, გერმანულს, ფრანგულს), B-2 დონეზე ცოდნა.

სასწავლო კომპონენტი

N	საგანთა ჩამონათვალი	სტატუსი	ESTS	შენიშვნა
1	სწავლების თანამედროვე მეთოდები	სავალდებულო	5	
2	მეცნიერების მენეჯმენტი	სავალდებულო	5	
3	საუნივერსიტეტო სასწავლო კურსები	არჩევითი/ სავალდებულო	15	სავალდებულოა იმ დოქტორანტებისათვის, რომლებმაც პროფესია შეიცვალეს დოქტორანტურაში
		არჩევითი	15	
4	პროფესორის ასისტენტობა	სავალდებულო	10	
5	I_II კოლოკვიუმი	სავალდებულო	10	
6	საქართველოს სხვა აკრედიტებულ უმაღლეს საგან. დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსი		5-15	
7	უცხოეთის აკრედიტებულ უმაღლეს საგან. დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსი		5-60	
8	ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები კვლევა/სწავლებაში და ელექტრონული კურსების შექმნა	არჩევითი/ სავალდებულო	10	სავალდებულოა განათლების მაგისტრებისათვის
9	აკადემიური წერა	არჩევითი	5	
10	სხვა სახის აქტივობები		5-15	
		სულ	60	

სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: პედაგოგიკის ინსტიტუტის ტექნიკური აღჭურვილობა და ბიბლიოთეკა. თსუ III კორპუსი, აუდიტორია: 110, 117.
რამდენი დოქტორანტის მიღებაა შესაძლებელი: არაუმეტეს ათისა

პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი:

- სრული პროფესორი - ქეთი ჭკუასელი
- ასოც. პროფესორი - თეიმურაზ ვეფხვაძე
- ასოც. პროფესორი - ივანე მინდაძე
- ასოც. პროფესორი - იური პაპავა
- ასოც. პროფესორი - თამაზ კარანაძე
- ასოც. პროფესორი - ეთერ ღვინერია